

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa: **A. M. Č.** nar. X., v obci N., naposledy bytom v zahraničí: I., t. č. Pobytový tábor Ministerstva vnútra Slovenskej republiky O., zastúpený Advokátskou kanceláriou Š., s.r.o., M., proti odporcovi: **Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky – Migračný úrad**, so sídlom Pivonková č. 6, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu ČAS: MU-169-18/PO-Ž-2010 zo dňa 9.7.2010 na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 5Saz/41/2010-40 zo dňa 24. novembra 2010, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 5Saz/41/2010-40 zo dňa 24. novembra 2010 **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Košiciach rozsudkom uvedeným vo výroku tohto rozhodnutia potvrdil rozhodnutie č. ČAS: MU-169-18/PO-Ž-2010 zo dňa 9.7.2010, ktorým odporca podľa § 13 ods. 1 a § 20 ods. 1 zákona č. 480/2002 Z.z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení (ďalej len zákon o azyle) neudelil navrhovateľovi azyl na území Slovenskej republiky

a podľa § 13c ods. 1 a § 20 ods. 4 zákona o azyly mu neposkytol doplnkovú ochranu. O trovách rozhodol krajský súd tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal.

Krajský súd dospel k záveru, že v správnom konaní odporca dostatočne zistil skutkový stav veci a vysporiadal sa so všetkými skutočnosťami uvádzanými navrhovateľom počas azylového konania.

Podľa krajského súdu odporca správne vyhodnotil výpoveď navrhovateľa z hľadiska dôvodu jeho odchodu z krajiny pôvodu. Podľa krajského súdu samotná existencia navrhovateľových obáv z prenasledovania, bez objektivizácie opodstatnenosti týchto obáv v azylovom konaní nezakladá relevantný dôvod pre udelenie azylu, nakoľko v prípade navrhovateľa išlo výlučne iba o vlastné, vnútorné, ničím nepodložené obavy. Navrhovateľ v priebehu konania pred odporcom a ani vo svojom odvolaní neuviedol a ani nekonkretizoval žiaden zo zákonných dôvodov prenasledovania v krajine pôvodu, ktorý by odôvodňoval opodstatnené obavy z prenasledovania jeho osoby.

K neposkytnutiu doplnkovej ochrany krajský súd uviedol, že sa v plnom rozsahu stotožňuje s právnym názorom odporcu ohľadom neposkytnutia doplnkovej ochrany a v podrobnostiach na odôvodnenie odporcu odkazuje.

Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ prostredníctvom svojho zástupcu včas odvolanie v ktorom uviedol, že opravným prostriedkom určil rozsah súdneho prieskumu napadnutého rozhodnutia odporcu. Odporcovi vytýkal, že v napadnutom rozhodnutí nevysvetlil, prečo rozdiely medzi výpoveďou navrhovateľa a jeho manželky považoval za zásadné, vytýkal absenciu ďalšieho pohovoru, v rámci ktorého by mohli byť rozdiely medzi výpoveďou navrhovateľa jeho manželky vysvetlené ako aj absenciu podloženia tvrdenia odporcu o tom, že navrhovateľ nebol v krajine pôvodu prenasledovaný, rovnako aj absenciu skúmania situácie navrhovateľa v prípade jeho návratu do krajiny pôvodu a hodnovernosť zdroja informácií, z ktorých odporca vychádzal

pri rozhodovaní, konkrétne osoby H. a „Asociácie čečenských sociálnych a kultúrnych zväzov. Navrhovateľ tiež namietal, že údajná pochybná hodnovernosť navrhovateľa nemôže byť jediným dôvodom na vydanie rozhodnutia o neudelení azylu na území SR.

Z rozsudku krajského súdu však podľa navrhovateľa nie je zrejmé, prečo považuje rozhodnutie odporcu za rozhodnutie, ktoré nevybočuje z medzí a hľadísk ustanovených zákonom. Odporca neudelil navrhovateľovi azyl iba z dôvodu navrhovateľovej nedôveryhodnosti, avšak svoje rozhodnutie v tomto smere neodôvodnil a obmedzil sa len na konštatovanie nedôveryhodnosti navrhovateľa. Podľa navrhovateľa odporca vydal svoje rozhodnutie v rozpore so zákonom stanoveným postupom a súd nesprávne právne posúdil vec, ak takéto rozhodnutie potvrdil.

Naviac nie zrejmé, ako dospel krajský súd k záveru, že odporca dostatočne zistil skutkový stav.

Krajskému súdu tiež vyčítal, že sa nezaoberal jeho námietkou týkajúcou sa použitia jediného podkladu rozhodnutia (informácií získaných v rozhovore s H., predsedom asociácie čečenských sociálnych a kultúrnych zväzov, ktorá je prokadyrovská a promoskovská), ktorý podľa navrhovateľa nemožno považovať za objektívny a nezávislý zdroj, ktorý by mohol slúžiť ako podklad rozhodnutia.

Navrhovateľ pritom poukazoval na to, že z obsahu administratívneho spisu vyplýva, že jeho súčasťou je aj „Správa spoločnej prieskumnej komisie“, pričom rozhodnutie odporcu pri vyhodnocovaní situácie v Čečensku z tejto správy vôbec nevychádzalo. Takéto rozhodnutie odporcu podľa navrhovateľa vôbec nekorešponduje s obsahom spisu.

Navyše krajský súd k otázke doplnkovej ochrany iba uvádza, že sa stotožňuje s právnym názorom odporcu a v podrobnostiach odkazuje na odôvodnenie odporcu. Krajskému súdu vyčítal,

že svoj právny názor v otázke zákonnosti rozhodnutia odporcu o neposkytnutí doplnkovej ochrany neodôvodňuje.

Navrhovateľ sa nestotožňuje ani s konštatovaním krajského súdu, že v danom prípade pri vyhodnotení opodstatnenosti obáv navrhovateľa z prenasledovania išlo výlučne o jeho vlastné, ničím nepodložené obavy. V tejto súvislosti poukázal na body 37, 38 a 42 „Kritérií a postupov pri udeľovaní štatútu utečenca“, z ktorých vyplýva, že pojem „opodstatnené obavy z prenasledovania“ zahŕňa subjektívny prvok, ktorým je strach a objektívny prvok, ktorý predstavuje situácia v krajine pôvodu. Objektívizácia obáv navrhovateľa v kontexte s prostredím, odkiaľ navrhovateľ pochádza, je pritom úlohou odporcu.

Podľa navrhovateľa odporca tak sám má povinnosť zhodnotiť, či dôvody uvedené navrhovateľom nemožno subsumovať pod niektorý so zákonom stanovených dôvodov na udelenie azylu.

Navrhovateľ poukázal na to, že má odôvodnenú obavu z prenasledovania a z návratu do krajiny pôvodu. Rozdiely vo výpovediach jeho a jeho manželky nenasvedčujú tomu, na ktorej strane vznikli, nie sú závažné a na strane odporcu nebol žiaden pokus o ich odstránenie. Napriek tejto skutočnosti bol navrhovateľ vyhodnotený ako nedôveryhodný a z tohto jediného dôvodu mu nad rámec zákona nebol udelený azyl, bez toho, aby bol riadne skúmaný jeho prípad. Odporca navyše pri rozhodovaní vychádzal z pochybných zdrojov a jeho závery nekorešpondujú s obsahom spisu.

Preto, ak krajský súd napadnuté rozhodnutie odporcu bez ďalšieho potvrdil, nesprávne právne vec posúdil a ukrátil tým navrhovateľa na jeho právach.

Na základe uvedených skutočností navrhovateľ žiadal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok krajského súdu zmenil tak, že rozhodnutie odporcu zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľ vyjadril tak, že navrhol aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok krajského súdu potvrdil.

Uviedol, že dôvodom neudelenia azylu navrhovateľovi nebolo jeho vyhodnotenie osoby ako nedôveryhodnej, ale dôvodom bolo nesplnenie zákonných podmienok pre udelenie azylu v zmysle zákona o azyle. Podľa odporcu konanie neznámych osôb, vydávajúcich sa za policajtov (vojakov), nenaplnilo charakter prenasledovania z dôvodov uvedených v ustanovení § 8 zákona o azyle. Odporca uviedol, že námietky navrhovateľa aj vo vzťahu k doplnkovej ochrane považuje za nedôvodné a účelové.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že rozsudok krajského súdu je potrebné zrušiť.

V predmetnej veci je potrebné predostrieť, že predmetom odvolacieho konania bol rozsudok krajského súdu, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie o neudelení azylu navrhovateľovi na území SR a neposkytnutí doplnkovej ochrany navrhovateľovi, preto primárne v medziach odvolania Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie odporcu, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami navrhovateľa v opravnom prostriedku a z takto vymedzeného rozsahu či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia odporcu.

Odporca zdôvodnil rozhodnutie o neudelení azylu navrhovateľovi na území Slovenskej republiky nepreukázaním opodstatnenosti obáv z prenasledovania z rasových, národnostných, náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine, tak ako to vyplýva zo Ženevskej konvencie z roku 1951 o právnom postavení utečencov a zákona o azyle ako aj skutočnosťou, že osobu navrhovateľ vzhľadom na rozdiely vo výpovediach menovaného a jeho manželky, vyhodnotil za nedôveryhodnú osobu.

Rozhodnutie o neposkytnutí doplnkovej ochrany zdôvodnil tým, že žiadna informácia nenasvedčuje tomu, že by navrhovateľovi v prípade návratu do krajiny pôvodu reálne hrozilo vážne bezprávie, navyše podľa odporcu navrhovateľ sa nemusí vrátiť do Čičenska, ale môže sa usadiť kdekoľvek na území Ruskej federácie. Odporca pri vyhodnocovaní situácie občanov s kaukazským pôvodom, žijúcich na území RF sa odvolával na Správu spoločnej prieskumnej misie v roku 2008, ktorá podľa odporcu potvrdzuje, že kým v minulosti odchádzali z republiky predovšetkým Čičeni, kvôli bezpečnostnej situácii, v súčasnosti odchádzajú najmä kvôli ekonomickým okolnostiam.

Navrhovateľ v opravnom prostriedku proti rozhodnutie odporcu namietal, že odporca prakticky svoje rozhodnutie o neudelení azylu odôvodnil tým, že navrhovateľa vyhodnotil ako nedôveryhodnú osobu. Nedôveryhodnosť jeho osoby odôvodnil rozdielmi v popise podstatných udalostí, ktoré boli dôvodom odchodu z krajiny pôvodu. Z rozhodnutia však nie je zrejmé, prečo rozdiely, ktoré zaregistroval vo výpovediach navrhovateľa a jeho manželky považuje za zásadné a neurobil žiadne kroky, ktoré by mohli viesť k prípadnému vyjasneniu rozdielov vo výpovediach. V tejto súvislosti poukázal na odsek 199 „Kritérií a postupov pri udeľovaní štatútu utečenca vydaných Úradom vysokého komisára OSN pre utečencov“, podľa ktorého je potrebné vyjasniť zdanlivé nezrovnalosti a vyriešiť protirečenia v ďalšom obsírnom rozhovore. Líšiace sa výroky nepredstavujú samé o sebe dôvod na zamietnutie štatútu utečenca.

Navyše navrhovateľ poukázal na to, že pokiaľ odporca vyhodnotí žiadateľa o azyl za nedôveryhodnú osobu, má podľa § 12 ods. 2 písm. d/ zákona o azyle zamietnuť žiadosť navrhovateľa ako zjavne neopodstatnenú.

Navrhovateľ odporcovi vyčítal, že vo svojom rozhodnutí otázku prenasledovania z dôvodov uvedených v § 8 zákona o azyle vôbec neriešil, svoje rozhodnutie odôvodnil nedôveryhodnosťou navrhovateľa a len podružne uviedol, že navrhovateľ nebol prenasledovaný zo žiadneho z dôvodov uvedených v § 8 zákona o azyle. Toto svoje tvrdenie však nijako nepodložil a z rozhodnutia nie je zrejmé, ako k takémuto záveru prišiel. Odporcovi tiež vyčítal, že v tejto súvislosti nevyužil žiadne informácie o krajine pôvodu, čo len potvrdzuje skutočnosť, že mu neudelil azyl len na základe vyhodnotenia jeho osoby ako nedôveryhodnej.

Navrhovateľ namietal, že rozhodnutie odporcu v časti o neudelení azylu je nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť a pre nedostatok dôvodov a zistenie skutkového stavu je nedostačujúce na posúdenie veci.

Navrhovateľ napokon namietal, že z rozhodnutia odporcu nie je zrejmé, ako dospel k záveru, že v jeho prípade do Ruskej federácie mu nehrozí vážne bezprávie v zmysle § 2 písm. f/ zákona o azyle. Odporcovi vyčítal, že sa odvoláva len na informácie od predsedu Asociácie čečenských sociálnych a kultúrnych zväzov, podľa ktorého sa problémy Čečenov mimo Čečenska v Ruskej federácii zredukovali a situácia priamo v Čečenskej republike je napätá a stabilná.

Tieto informácie podľa navrhovateľa nepotvrdzujú závery, že mu žiadne vážne bezprávie nehrozí, navyše tieto informácie obsahujú podľa navrhovateľa také závažné faktické nepresnosti, že nie je možné na ne hľadieť ako na dôveryhodné, keď navyše pán G. podľa informácií nachádzajúcich sa na internetovej stránke www.chechenasso.ru nikdy nebol predsedom asociácie. Informácie na internetovej stránke asociácie poukazujú na to, že ide skôr o asociáciu prokadyrovskú a promoskovskú a ich informácie nemožno považovať za objektívne a nezávislé, a preto tento zdroj

nemôže slúžiť ako podklad (navyššie jediný) pre odôvodnenie rozhodnutia odporcu. Navrhovateľ v tejto súvislosti namietal, že žiadne iné informácie o situácii v Ruskej federácii nie sú v rozhodnutí odporcu použité.

Na základe uvedeného navrhol, aby krajský súd rozhodnutie odporcu zrušil v celom rozsahu a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Úlohou krajského súdu bolo v danej veci preskúmať rozhodnutie odporcu v rozsahu dôvodov uvedených v opravnom prostriedku (§ 250j ods. 1 OSP). Konanie v správnom súdnictve je totiž ovládané dispozičnou zásadou, znamenajúcou, že súd preskúmava napadnuté rozhodnutie len v medziach a v rozsahu určenom v opravnom prostriedku.

Z opravného prostriedku musí byť zrejmé v ktorých častiach a z akej stránky má súd napadnuté rozhodnutie skúmať, a to aj s poukazom na konkrétne skutočnosti, z ktorých vyvodzuje tvrdenie o porušení zákona (procesného, resp. hmotného).

Z ustanovenia § 249 ods. 2 OSP (použitie ktorého v konaní podľa 3. hlavy vyplýva z ust. § 250 I ods. 2 OSP) vyplýva, že navrhovateľ je povinný ním videné dôvody nezákonnosti napadnutého rozhodnutia explicitne v opravnom prostriedku uviesť a vymedziť tak rozsah súdnej kontroly rozhodnutia správneho orgánu. Tieto jednotlivé tvrdenia tvoria vlastnú podstatu bodov opravného prostriedku, ktorými je súd viazaný.

Z opravného prostriedku vyplynulo, že navrhovateľ jasne a zrozumiteľne v opravnom prostriedku uviedol, v čom vidí nesprávnosť a z toho plynúcu nezákonnosť rozhodnutia odporcu. Poukázal na to, že rozhodnutie odporcu trpí takými vadami, ktoré spôsobujú jeho

nepreskúmateľnosť pre nezrozumiteľnosť a pre nedostatok dôvodov a zistenie skutkového stavu je nedostatočné na posúdenie veci.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že krajský súd považoval skutkové zistenia správneho orgánu za správne vrátane záveru odporcu o nepreukázaní relevantných dôvodov na udelenie azylu, resp. nesplnenia podmienok na poskytnutie doplnkovej ochrany, pričom z rozhodnutia krajského súdu nie je zrejmé, ako k takémuto záveru dospel.

Záver krajského súdu o správnosti skutkových zistení odporcu, vzhľadom k tomu, že sa nevysporiadal s podstatnými námietkami navrhovateľa (*ohľadne jeho tvrdení, že odporca rozhodol v rozpore so zákonom, keď navrhovateľovi neudelil azyl pre vyhodnotenie jeho osoby ako nedôveryhodnej, resp. len okrajovo konštatoval nesplnenie zákonných podmienok pre udelenie azylu, pričom v tejto časti nevykonal dokazovanie obsahom správ o krajine pôvodu, ďalej, že pri posudzovaní existencie vážneho bezprávia v krajine jeho pôvodu vychádzal z jediného, podľa navrhovateľa nedôveryhodného zdroja a napokon nezaujal žiadne stanovisko k námietke ohľadne vyhodnotenia jeho osoby ako nedôveryhodnej*) a nezaujal k nim žiadne stanovisko, sa javí ako predčasný.

Vzhľadom k tomu, že z rozsudku krajského súdu nie je možné identifikovať, ako krajský súd k záveru o zákonnosti rozhodnutia odporcu dospel, rozsudok krajského súdu je nielenže nepresvedčivý, ale z pohľadu prieskumu rozsudku krajského súdu je v prvom rade nepreskúmateľný.

Uvedený záver totiž nevypovedá nič o úvahách na základe ktorých dospel k záveru a správnosti postupu krajského súdu pri jeho hodnotení dostatočnosti skutkových podkladov najmä s poukazom na vznesené námietky navrhovateľa, ktoré podľa názoru odvolacieho súdu zostali zo strany krajského súdu nepovšimnuté.

Krajský súd bol totiž viazaný rozsahom dôvodov, ktoré navrhovateľ uplatnil v opravnom prostriedku a nič mu nebránilo v tom, aby aproboval skutkové zistenia, z ktorých vychádzal odporca. Z ustanovenia § 250i ods. 1 OSP síce nevyplýva povinnosť súdu vykonať navrhované dôkazy, z rozhodnutia súdu však musí byť zrejmé, ako sa s takýmto návrhom účastníka konania na vykonanie dôkazov vysporiadal a prečo vykonanie navrhovaného dôkazu nepovažoval za potrebné.

V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že súd pri svojom rozhodovaní nesmie byť obmedzovaný v skutkových otázkach len tým, čo zistil správny orgán, a to ani čo do rozsahu vykonaných dôkazov, ani ich obsahu najmä z hľadiska závažnosti, zákonnosti a pravdivosti. Súd teda celkom samostatne hodnotí správnosť a úplnosť skutkových zistení učených správnym orgánom a ak pri tom zistí skutkové či procesné právne nedostatky, môže reagovať jednak tým, že uloží správne orgánu ich odstránenie, nahradenie či doplnenie, resp. zväži, či tak učiní sám.

Týmto požiadavkám, však postup krajského súdu v predmetnej veci nezodpovedá.

V danom prípade bol krajský súd viazaný rozsahom a dôvodmi opravného prostriedku, a pri dodržaní tejto zákonnej zásady sa mal týmito dôvodmi zaoberať a zaujať k nim stanovisko, najmä z toho pohľadu, či uvedené námietky sú spôsobilé vyvolať pochybnosti o správnosti skutkových zistení a z toho plynúcu namietanú nezákonnosť rozhodnutia odporcu.

V tejto súvislosti Najvyšší súd Slovenskej republiky dáva do pozornosti Uznesenie Ústavného súdu SR č. IV.ÚS 378/08-55 zo dňa 16.12.2008, v ktorom ústavný súd uviedol, že v zmysle svojej judikatúry považuje za protiústavné aj arbitrárne

tie rozhodnutia, ktorých odôvodnenie je úplne odchylné od veci samej alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

V tejto súvislosti už ústavný súd uviedol, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo účastníka na spravodlivé súdne konanie (m. m. IV. ÚS 112/05, I. ÚS 117/05). Z ústavnoprávneho hľadiska preto niet žiadneho dôvodu, aby sa spochybňovali závery napadnutého odvolacieho rozhodnutia, ktoré sú dostatočne odôvodnené a majú oporu vo vykonanom dokazovaní.

Pretože napadnuté rozhodnutie krajského súdu nedáva odpoveď na otázky nastolené navrhovateľom, a to na namietané vady rozhodnutia, ktoré spôsobujú jeho nepreskúmateľnosť pre nezrozumiteľnosť a pre nedostatok dôvodov a namietanie zistenia skutkového stavu, ktoré je nedostatočné na posúdenie veci, na viac nie je dostatočne odôvodnené na základe jeho vlastných myšlienkových postupov a hodnotení, pričom odvolací súd nie je oprávnený ani povinný tieto postupy a hodnotenia nahrádzať, pretože takýmto postupom súdu by sa odňala možnosť konať pred súdom, dospel odvolací súd k potrebe zrušenia rozsudku krajského súdu.

Podľa § 212 ods. 3 OSP na vady konania pred súdom prvého stupňa prihliada odvolací súd, len ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Podľa §212 ods. 4 OSP odvolací súd môže rozhodnutie súdu prvého stupňa zrušiť, aj keď sa navrhuje zmena, a naopak.

Podľa § 221 ods. 1 písm. f/ OSP súd rozhodnutie zruší, len ak účastníci sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Vzhľadom k tomu, že krajský súd sa námietkami navrhovateľa uplatnenými v opravnom prostriedku nezaoberal, odňal navrhovateľovi možnosť konať o uplatnených námietkach pred súdom.

Na základe uvedeného odvolací súd podľa citovaných ustanovení § 221 ods. 1 písm. f/ OSP napadnutý rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, s tým, že úlohou krajského súdu v ďalšom konaní bude sa týmito námietkami podrobne zaoberať.

O trovách odvolacieho konania Najvyšší súd Slovenskej republiky nerozhodol, pretože o trovách odvolacieho konania podľa § 224 ods. 3 OSP rozhodne súd prvého stupňa v novom rozhodnutí o veci.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 8. marca 2011

JUDr. Igor Belko, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Ľubica Kavivanovová